

מ"ת 32226/11/17 - מדינת ישראל נגד ד.פ.

בית משפט השלום באשקלון

מ"ת 32226-11-17 מדינת ישראל נ' פ' עציר)
תיק חיצוני: 492628/2017

בפני	כבוד השופטת ענת חולתא
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	ד.פ. (עציר)

החלטה

1. בפניי בקשת המדינה לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו.
2. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות אלימות כלפי שלושה מילדיו הקטינים.

על פי האישום הראשון, ביום 6.11.17 הבחין המשיב כי בנו, יליד 2010 (להלן - י'), נוטל מרכבו כסף ללא הסכמתו. המשיב הורה לבתו, קטינה ילידת 2000 (להלן - א') להצטרף אליו בחיפושים אחר י' תוך שהוא אומר לה שאם יתפוס אותו "ישלח אותו לבית חולים". א' איתרה את י' והרחיקה אותו מהבית מחשש שהמשיב יפגע בו. בהמשך, התקשר המשיב אל א' ואמר לה שהוא רואה אותה ואת י' באמצעות מצלמות האבטחה שבבית והורה לה להחזירו. משלא הגיעו, יצא אליהם המשיב, תפס את י' בדש חולצתו וחנק אותו בגרונו בשתי ידיו תוך שהוא מטלטל את גופו מצד לצד. המשיב המשיך וסטר לי' על פניו, היכה אותו בידיו בכל חלקי גופו ובעט בבטנו. אז עזבה א' את המקום בחוסר אונים. לאחר מכן הגיע המשיב עם י' אל הבית שם המשיך להכותו בכך שחנק אותו, סטר על פניו, היכה אותו בעורפו, בעט בגבו והלם באגרופו בבטנו. המשיב לא חדל ממעשיו עד אשר א' ושני אחיה אחזו בי' וחילצו אותו בכח מאחיזתו של המשיב, בעוד המשיב אינו מרפה וממשיך להכות בו. אז הוצא י' מהבית על ידי אחיו והמשיב נעצר על ידי שוטרים שהוזעקו למקום. כתוצאה מכך, נגרמו לי' דימום בחניכיים וסימנים אדומים על עורפו ועל פניו.

על פי האישום השני, זמן לא ארוך לפני כן, גילה המשיב כי י' נטל חפץ כלשהו מחנות שלא ברשות הבעלים. בתגובה המשיב תקף את י' בכך שסטר על פניו.

על פי האישום השלישי, ביום 11.11.17 במהלך ויכוח סוער בין המשיב לאשתו, הלך המשיב בכעס לכיוון גרם המדרגות בבית. במהלך עלייתו במדרגות נתקל בו י'. המשיב בעט בי' עד שנפל ארצה.

על פי האישום הרביעי, בחודש נובמבר או בסמוך לכך, המשיב גילה כי בנו הקטין, יליד 2006 (להלן - מ') מחזיק שירים בעלי תכנים שאינם הולמים לדעתו. בתגובה, סטר לו המשיב מספר פעמים בפניו.

על פי האישום החמישי, במהלך אוקטובר 2017, גילה המשיב כי בנו הקטין, יליד 2007 (להלן - יד', נעדר משיעורי תלמוד תורה. בתגובה, סטר לו המשיב בעוצמה על פניו, באופן שהשאיר על פניו את סימן כף ידו.

על פי האישום השישי, במהלך אוקטובר 2017 התלונן אביו של קטין פלוני בפני המשיב כי יד' היכה את בנו הקטין. בתגובה, סטר המשיב ליד' על פניו.

3. המדינה טוענת, כי המעשים המיוחסים למשיב ונסיבות ביצועם מקימים בעניינו עילת מעצר של מסוכנות וכן קיים חשש לשיבוש ההליך והשפעה על עדים לאור מערכת היחסים בין המשיב לקורבנות. אין מחלוקת כי אין למשיב הרשעות קודמות.

במעמד הדיון הדגישה המדינה ביחס לעילת המסוכנות כי עולה מהראיות שהמשיב אינו יודע למתן את כעסיו והבית הפך ממקום מבטחים למקום שהילדים בורחים ממנו. עולה מהראיות התנהגות אלימה נמשכת של המשיב ולא מדובר בעניין נקודתי.

כמו כן המדינה הפנתה לעניין עילת השיבוש גם לראיות בתיק מהן עולה החשש, כי בתיק כבר בוצע שיבוש ההליך - החולצה אשר נמסרת למשטרה על ידי אשת המשיב איננה אותה חולצה הנראית בסרטון מצלמות האבטחה והחולצה המקורית לא נמסרה. כמו כן עולה, כי האם סירבה להפנות את הילד לקבלת טיפול רפואי.

המדינה הודיעה, כי לא תתנגד להפניית המשיב לקבלת תסקיר בשירות המבחן.

4. ביום 20.11.17 הודיע ב"כ המשיב כי אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה, בעיקר בשים לב לכך שטרם הומצאו הערכות מהימנות של חקירות הקטינים. ב"כ המשיב הפנה לקשיים העולים מחקירת הקטין י' שגרסתו אינה עקבית.

ביחס לגרימת החבלה המדממת המיוחסת למשיב באישום 1 טען ב"כ המשיב, כי הקטין עצמו טען שנפל מאופניים ושהדימום נגרם משן שהתנדדה. אין חוות דעת בתיק המייחסת את החבלה למעשי המשיב. בעניין זה גרסת הקטין עקבית ולכן לעניין חבלה זו אין ראיות לכאורה.

ב"כ המשיב ביקש לשחרר את המשיב לחלופת מעצר הכוללת הרחקה מהאיזור לבית הוריו באאאאאאאאאאא פיקוחם, בסיוע שתי אחיותיו. נטען, כי המשיב כשל במערכת היחסים הלא פשוטה עם הקטין י' ונחוצה למשיב השתלבות בהליך טיפולי. לכן התבקשה מעורבות שירות המבחן לאחר שחרורו.

עוד ביקש ב"כ המשיב כי יותר למשיב לחזור לעבודתו כמורה בבית ספר באאאא, תחת פיקוח המנהל וסגן המנהל שילוו אותו לבית הספר ובסוף יום הלימודים לביתו. נטען, כי תפקודו של המשיב כמורה בבית ספר הוא ללא דופי וכולם מבקשים את חזרתו.

נטען, כי המשיב סובל מאד במעצר, הוא אדם נורמטיבי ומקומו אינו במעצר.

נטען, כי החשש לשיבוש ההליך במקרה זה הוא אפסי, וכי אין כל אינדיקציה קונקרטית לכך שהמשיב ישבש את ההליך או ייצור קשר עם ילדיו בניגוד להחלטה שיפוטית וכי המפקחים יבטיחו את איסור יצירת הקשר. המשיב לא נחקר בעניין לגביו טענה המדינה לשיבוש ההליך ונושא זה גם לא הוזכר בבקשה.

הוצגו לעיוני מכתבים רבים שכתבו תלמידיו של המשיב בבית הספר. כן הוצגו לעיוני מכתבי ילדיו של המשיב

ואשתו.

לדיון התייצב הרב הראשי של העיר אשדוד והשמיע דברי זכות ביחס למשיב אף הביע נכונות לסייע לו וביקש שלא לפגוע ברוחו.

נטען, כי משפחה גדולה תלויה בפרנסת האב וכולם כואבים את חסרונו.

5. בבית המשפט נחקרו שני הוריו ושתי אחיותיו של המשיב. לאור הערותיי, כי בכל מקרה בית המשפט לא ישקול החזרת המשיב לעבודתו כמורה בבית ספר בטרם תינתן המלצת שירות המבחן, לא נחקרו בשלב זה המפקחים המוצעים במקום העבודה.

6. לאחר שהסתיים הדיון הודיעה המדינה, כי בשל שגגה לא נטען בפניי, כי הערכות המהימנות של חקירות הילדים הגיעו ומתויקות בתיק החקירה. בהשלמת טיעון מטעם ב"כ המשיב הוסבה תשומת לבי לאמביוולנטיות בהערכת המהימנות והשפעתה על עוצמת הראיות בתיק בעיקר בכל הנוגע לאישום הראשון, שהוא האישום העיקרי.

7. עיינתי בתיק החקירה וכן עיינתי במכתבים שהעביר ב"כ המשיב לעיוני. עיינתי גם בהערכות המהימנות של חקירות הילדים. איני סבורה כי יש לקבוע לאורן כי קיים כרסום בתשתית הראייתית במקרה זה, גם לא ביחס לאישום הראשון, אם כי אכן קיימת אי בהירות ביחס לחבלה בחניכיים וזאת לאור עדות י'. ואולם ביחס לליבת האישום קיימות ראיות תומכות משמעותיות מעבר לעדות י'. בראש ובראשונה הודעותיה של א', אך גם הודעת אשת המשיב שאף שקיימים פערים בין עדויות השניים, הבחינה בחבלות ומסרה על תלונת י' על כאבים בראש כתוצאה מהאלימות וכן על התוודות המשיב בפניה. כמו כן - סרטון מצלמות האבטחה המתעד חלק מהאירוע, באופן המתיישב עם הודעת א' ואינו מתיישב עם הודעת המשיב.

8. כפי שיפורט גם בהמשך, כבר במעמד הדיון חשתי אי נוחות מחקירת הורי המשיב המוצעים כמפקחים מוצעים וגם דברי הרב שיינין בפניי לא הניחו את דעתי. לאור זאת ביקשתי לדחות את התיק לעיון על מנת להתרשם גם מה"גוון" ומה"אווירה" העולה מחומר הראיות, כמקובל וכנחוץ לעתים קרובות בתיקים שעניינם עבירות במסגרת המשפחתית.

לאחר עיון בחומר הראיות ובפרט לאחר שקראתי את שתי הודעותיו של המשיב בחקירה התחזקתי ונמלכתי בדעתי כי אין מקום לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בטרם יידרש שירות המבחן לעניין.

בהקשר זה, למקרא הודעות המשיב נותרו בלבי תהיות ביחס לדברי הרב שיינין בפניי הן לאור תוכנם והן לאור רוחם כשהם נקראים בהשוואה ואל מול הודעות המשיב, בעיקר בכל הנוגע לרקע המשפחתי. בכך אסתפק, שכן הרב שיינין לא הוצע בפניי כערב.

9. הודעת א' מיום 6.11.17 מהווה ראייה לכאורה מרכזית לחובת המשיב. על פי הודעה זו, ביום האירוע נושא אישום 1 הפעיל המשיב כלפי י' אלימות חמורה, נמשכת, חריגה בעוצמתה ובלתי נשלטת. ההתפרצות האלימה החלה ברחוב ונמשכה בבית המגורים והמשיב לא חדל ממעשיו גם לאחר התערבות ילדין אשר ניסו לחלץ את י' ממנו ולהפסיק את המתקפה האלימה. המשיב לא חדל גם למראה דימום מפיו של י' - בין אם מדובר בדימום שמקורו בשן שהתנדנדה או בנפילה מאופניים כנטען על ידי ב"כ המשיב ובין אם כתוצאה ממעשי האלימות החמורים של המשיב כנטען בהודעת י' - מראה הילד המדמם מפיו לא היווה אף הוא גורם

מרתיע ומציב גבולות למשיב. לעניין זה נתפסה חולצה ועליה כתמי דם, באופן המתיישב עם הודעת א'. א' מסרה בהודעתה, כי התקשרה לאחיה הגדול ואמרה לו ש' "במצב לא טוב" וכי לאחר שהצליחו לחלצו מידי המשיב הוציאו אותו החוצה לרחוב לסיבוב כדי להירגע. עולה מהודעת א' כי אירוע היום היה חריג בעוצמתו אך המשיב נהג להכות את בניו גם במקרים קודמים בתגובה לחוסר צייתנות או כשכעס עליהם.

10. מהודעת אשתו של המשיב עולה, כי אין מדובר במקרה ראשון של תגובות אלימות של המשיב כלפי ילדיו, אך לטענתה "לא לעתים קרובות ולא כמו היום". תיארה אירוע קודם בו היה המשיב "בהתפרצות זעם", דבר שהביא אותה לבקש שיקראו לשכן והמשיב מנע זאת ממנה. האישה מסרה, כי המשיב משפיל ופוגע בילדיו בדברים מילוליים קשים אך מסרה שאינה זוכרת או שלא ראתה אלימות מעבר לכך, וזאת בשונה מתיאורה של א'. לדברי האישה: "אני רוצה שבעלי יקבל טיפול יקבל עזרה משהו שמזמן היה צריך להיות אבל הוא לא מבין את זה ולא רוצה עזרה. הוא מרים אצבע מאשימה כלפי כולם ולא כלפי עצמו". לדבריה, לאחרונה החל טיפול. לשאלת החוקרים מדוע לא העניקה לי' טיפול רפואי נוכח החבלות המתועדות, לאחר שתמונות מוצגות בפניה מסרה: "אתם קצת מגזימים".

11. המשיב בחקירתו הראשונה טוען כי מדובר בעלילה מצדה של א', בתו, שרוצה לנקום בו וזאת על רקע יחסיו עם ילדיו הגדולים וכעסה של א' בשל כך. המשיב מכחיש את המיוחס לו באישום 1. לדברי המשיב, לא התכוון לפעול באלימות כלפי י' אלא רק למנוע ממנו לצאת מהבית ולבצע גניבות. המשיב טען כי מדובר באירוע חד פעמי ונקודתי וכי לעולם אינו מכה את ילדיו. לדבריו ילדיו הגישו נגדו תלונות כזב גם בעבר. לדבריו לא תקף את י' אלא ניסה למנוע ממנו לצאת מהבית ולצאת לבצע גניבות ובשל התנגדותו הפיסית של הבן נראה היה הדבר כמאבק, אך בסופו של דבר וויתר ולא הוסיף להתעמת עם הילד. לדבריו לא ראה כל דימום מפיו של י' וטוען כי מדובר בשקר חסר שחר. בהמשך כאשר מוצגות לו אמרות אשתו בחקירה המשיב טען גם כלפיה כי היא גרמה להתדרדרות המצב בבית ביודעין ובעבר הפרה ביודעין צווי הרחקה שהוציא לבנו הגדול, דברים הידועים ברווחה. לדבריו, החל לאחרונה טיפול רק כדי לרצות את אשתו אבל לא הוא צריך טיפול אלא היא זו שצריכה טיפול ולמשמע טענותיה משיב "הכל פינטוזים". המשיב טוען כי ילדיו ואשתו מתאמים גרסאות. לדבריו אשתו מאיימת עליו ומציבה לו תנאים כדי להחזיר את הילדים הגדולים הביתה שהוא הביא להוצאתם מהבית והרקע לכל הטענות הוא רצון לכפות עליו לעשות זאת.

גם בהודעה מיום 8.11.17 הכחיש תקיפת מי מילדיו וטען, כי א' גרמה לתיאום הגרסאות כדי להביא להוצאתו מהבית. כאשר מוצגת לו חולצה מוכתמת בדם שנטען כי היא שייכת לי' מהאירוע (ראו גם הודעת א' מיום 9.11.17) טען כי אין מדובר כלל בחולצה של י' ואין מדובר במידת גופו (אך ראו הודעת אשתו הברורה בעניין זה). לדבריו, כל התלונות של הילדים שלו הן תלונות שווא, בעקבות סכסוך שלו עם הבת שלו, שלקחה לו פנקסי צ'קים וחתמה במקומו וכשאמר לה שיפנה למשטרה איימה שתוציא אותו מהבית.

12. כאמור, צפיתי גם בסרטון מצלמות אבטחה המתעד חלק מהאירוע שהתרחש מחוץ לבית. הנראה בסרטון מתיישב עם הודעת א' ואינו מתיישב עם אופן תיאור האירועים על ידי המשיב. המחלוקות העובדתיות בין הצדדים, גרסת המשיב ומשקל חקירות הילדים ייבחנו בבוא העת במסגרת התיק העיקרי ובית המשפט בשלב דיוני זה אינו נדרש להכריע בין גרסאות או לקבוע ממצאי מהימנות, אלא ברמה הגולמית הנחוצה לצורך קביעת תשתית ראייתית לכאורית. כאמור, כזו קיימת במקרה זה גם ביחס לאישום הראשון וגם ביחס ליתר האישומים.

13. אכן, האירוע העיקרי המקים במקרה זה עילת מעצר הוא האירוע המתואר באישום 1. גם האירוע המתואר באישום 3 מתיישב עם טענת המבקשת לאלימות על רקע של התפרצות חמורה וחוסר ייסות ושליטה מצדו של המשיב.

המדובר בהתנהלות אלימה שהיא הרבה מעבר לבעייתיות הטמונה בעצם השימוש בתגובה פיסית כלפי קטינים כאמצעי חינוך. שני האישומים שלעיל מלמדים, כי עניין לנו בהתנהגות החורגת מתגובה פיסית מבוקרת ונשלטת לצרכי חינוך מצדו של אב כלפי ילדיו. תגובה כזו - פסולה ככל שתהיה - כשהיא אינה מצויה ברף הגבוה של האלימות ואינה כרוכה באובדן שליטה בהתפרצות זעם או בפורקן חסר גבולות של תסכול או כעסים, יכולה לאפשר איזון סביר של המסוכנות בחלופת מעצר מתאימה שבמרכזה הרחקה והבטחת תקינות המשפט, זאת גם על דרך בחינת החלופה בכלים העומדים לרשות בית המשפט במעמד הדין.

שונה הדבר מקום בו הראיות מלמדות אחרת ואני סבורה כי זהו לכאורה המקרה שבפניי, לכל הפחות באישומים 1 ו-3. על כן מתעורר הצורך בבחינה מעמיקה ומקצועית של עוצמת המסוכנות, של החשש מפני הפרת תנאי השחרור, של האפשרות להבטיח את תקינות ההליך ושל הנזקקות הטיפוליות והמוכנות להרתם להליך טיפולי.

14. בבוא בית המשפט לשקול בקשה לשחרור לחלופת מעצר בגין עבירות בתוך המסגרת המשפחתית, על בית המשפט לשים לנגד עיניו את החובה להגן על שלומם הפיסי והנפשי של הקטינים, קורבנות העבירה. במקרה זה עולה גם צורך מיוחד להגן על שלומה הפיסי והנפשי של הקטינה א', עדת הראיה העיקרית לאירועים נוכח התבטאויות המשיב ביחס אליה. זאת, מעבר לחשש האינהרנטי הקיים בעבירות במסגרת המשפחתית מפני השפעה על עדים ושיבוש ההליכים, בפרט כשמדובר בקטינים.

15. כידוע, קיימת מורכבות אינהרנטית בעבירות אלימות במשפחה המשפיעה על בחינת יעילות החלופה (השוו, לאחרונה: בש"פ 888-17 פלוני). מקום בו המפקחים המוצעים אף הם בני משפחה, מורכבות זו מתעצמת ומטילה על בית המשפט חובה חמורה לוודא, כי אין בנטייה הטבעית לבקש לשחרר ממעצר מי שנתון בו לראשונה בחייו וסובל עד מאד כדי להניח לפתחם של הקורבנות הקטינים ושל העדים הקטינים את המסוכנות הנשקפת מפניו.

16. ויודגש, התרשמותי מהודעות המשיב כגורם המגביר את הערכת המסוכנות ומחייב התערבות שירות המבחן בעוד המשיב במעצר, אינה נובעת מעצם הכחשת המשיב את המיוחס. כלל ידוע הוא, כי עומדת למשיב חזקת החפות ואין לכרוך את עצם האפשרות לשחרור בחלופה עם הכחשת ביצוע העבירות.

אלא שבמקרה שבפניי טוען המשיב לעלילה שנרקמה כנגדו בתוך ביתו על ידי ילדיו הקטינים, בסיוע אשתו ותיאום גרסאות ביניהם. הרקע הסבוך והמורכב שהעלה המשיב כמניע לאותה עלילת שווא (למעשה, בהודעותיו מציג שני מניעים שונים) בכל הנוגע ליחסים עם שני ילדיו הגדולים מלמד על פתולוגיה נמשכת בתוך המסגרת המשפחתית, העולה גם מהודעת האישה. בנסיבות אלה בחינת החלופה מצריכה בירור והקפדה יתרה, כי תוכל להבטיח את שלום כל בני הבית. מחמת החובה להבטיח את שלומם, לא נחה דעתי בשלב זה, כי תחושת הקורבנות והרדיפה העולה מהודעות המשיב לא עלולה להביא גם לפעולות מצד המשיב, או מי מטעמו העשוי להזדהות עמו, שעלולות לשבש את ההליך ולהשפיע על עדים.

17. בנסיבות אלה אני מוצאת קושי בחלופה המוצעת. המדובר בהוריו ובאחיותיו של המשיב. במסגרת חקירתם הממושכת באולם בית המשפט לא עלתה מפיהם ולו ברמז אינדיקציה למורכבות נמשכת

או למורכבות כלשהי במסגרת המשפחתית, או דבר מן הרקע לאירועים הנתענים, הרחקת בניו הגדולים של המשיב מהבית באופן יזום על ידו ומחלוקות עזות בהקשר זה; כעסים של ילדיו בגין התנהגותו; התפרצות זעם או צורך קודם בטיפול כפי שנמסר על ידי אשתו או כל בעייתיות אחרת. בין אם הדברים לא נמסרו באולם מתוך מניעים שיש בהם להשליך על היכולת לתת אמון בהם ובין אם לא נמסרו בשל היעדר היכרות ומודעות מספקים למתרחש - כך או כך - הדבר מעורר קושי בקביעה כי די בחלופה זו כדי לתת מענה למסוכנות הנשקפת מהמשיב ולהבטיח את קיום תנאי השחרור ואת תקינות ההליך.

18. זאת, מעבר לקשיים נוספים אשר התעוררו כבר במעמד הדיון ובהם התרשמתי שמא לא הופנמה באופן מספק המשמעות לטווח הארוך הנגזרת מחובת ההרחקה לעניין יחסיהם העתידיים של הורי המשיב עם נכדיהם; קשיי השמיעה של אמו של המשיב אשר התקשתה לעקוב אחר הדיון ולשמוע את השאלות שהופנו אליה גם כאשר עמדה בצמידות ממש לדוכן בית המשפט ולשולחן התובעת; עמדתו הלא בהירה דיה של אביו של המשיב ביחס לשימוש באלימות כלפי קטינים כאמצעי חינוך ופניית החלקית והמוגבלת של האחיות המתגוררות באאאאאלת מענה לצרכי הפיקוח, בהינתן גילם וצורכיהם של שני ההורים.

19. עוד אני מוצאת לנכון להוסיף, כי חרף ההצהרה שנשמעה באולם בדבר ההכרה בצורך טיפולי ובקשה להתגייסות לתהליך כזה, הדברים אינם מתיישבים עם דבריו המפורשים של המשיב בחקירתו. גם בעניין זה, נחוצה הערכה והתרשמות של שירות המבחן האם אכן קיימת כוונה כזו והאם יש בה כדי לאזן את המסוכנות לעת הזו.

20. נוכח כל האמור לעיל בטרם קבלת החלטה בעניין בקשת המדינה במקרה זה, יגיש שירות המבחן תסקיר בעניינו של המשיב. התסקיר יוגש בתוך 21 יום ועם קבלתו יתואם מועד לדיון. בדיקת מסמכים ליומני למועד.

21. המזכירות תעביר העתק כתב האישום, הבקשה, פרוטוקול הדיון הקודם והחלטה זו לשירות המבחן.

22. המדינה תעביר לשירות המבחן ישירות פרטים ליצירת קשר עם אשתו של המשיב.

ניתנה היום, ה' כסלו תשע"ח, 23 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.